

Pellegrini ako prvý obsadil všetky najvyššie posty. Palác je vrcholom jeho kariéry. Začínal ako poslanecký asistent, aká bola jeho cesta?

- editor007 | 16. června 2024

SLOVENSKO: Peter Pellegrini strávil takmer celý svoj dospelý profesijný život v politike. Stane sa druhým najmladším prezidentom v úrade a zároveň prvým, ktorý sa síce vzdal členstva v strane Hlas, no ostal v jej straníckych štruktúrach. Spája sa s ním niekoľko kontroverzných rozhodnutí a káuz. Pred štyrmi rokmi sa rozhodol osamostatniť, vzal „Pelleho jedenástku“ a odišiel od svojho politického otca, šéfa Smeru a dnes premiéra Roberta Fica. Prešiel si viacerými funkciami a ako prvý obsadil všetky tri najvyššie posty - predsedom Národnej rady SR (NR SR) bol dvakrát, premiérom raz a dnes presne na poludnie dosiahol vrchol svojej kariéry a sa stal sa šiestym prezidentom Slovenskej republiky.

Pellegriniho zložil o dvanástej sľub a oficiálne sa stal prezidentom. Na inaugurácii ho sprevádzalo viac ako 400 hostí vrátane vyše dvadsiatich rodinných príslušníkov a známych. Premiér Fico sa vzhľadom na svoje zranenia inaugurácie nezúčastnil, nahradil ho minister obrany Robert Kaliňák.

Pellegrini zložil sľub, ujíma sa funkcie prezidenta SR

Do úradu prichádza ako 48-ročný, ak sa bude uchádzať o prezidentský úrad znova a bol by úspešný, odchádzal by do politického dôchodku ako 58-ročný. Pellegriniho zvolením sú prvýkrát tri najvyššie ústavné funkcie obsadené výhradne zástupcami koalíčných strán.

Od asistenta k premiérovi

Pellegriniho rodiskom je Banská Bystrica, kde sa v októbri 1975 narodil. Za svoje talianske priezvisko vďačí podľa svojich slov inžinierovi zo severného Talianska, ktorý na územie stredného Slovenska prišiel v druhej polovici 19. storočia za stavbou železnice. V detstve hral na harmoniku, študoval na dvoch vysokých školách v Banskej Bystrici a v Košiciach - odbory zamerané na financie a bankovníctvo.

Podľa oficiálneho životopisu pracoval istý čas ako živnostník, pár rokov po škole vstúpil do vtedy novej strany Smer. Rodený Banskobystričan k politike prvýkrát pričuchol v roku 2002, keď sa ako 27-ročný po voľbách stal asistentom poslanca Ľubomíra Vážneho, ktorý sa stal učiteľom budúceho prezidenta a s ktorým sa dodnes stretáva pred Vianocami a vyberajú spolu kapra. Jeho úlohou boli pozmeňovacie návrhy alebo tzv. prílepky, ktorými sa menili návrhy zákonov.

Smer vtedy kandidoval do parlamentu prvýkrát ako nová strana pod vedením Roberta Fica. O štyri roky neskôr Smer voľby vyhral a zložil vládu s HDZS a SNS. Pellegrini bol prvýkrát zvolený za poslanca. Práve v strane Smer sa naučil, ako funguje slovenská politika. Po ďalších voľbách v roku 2010 bol Smer v opozícii a Pellegrini bol opäť zvolený za poslanca. Po páde vlády Ivety Radičovej o dva roky neskôr Smer triumfoval - s viac ako 44 percentami vytvoril jednofarebnú vládu.

Pellegrini bol poslancom a štátnym tajomníkom ministra financií Petra Kažimíra. Po neúspechu Fica v prezidentských voľbách, v ktorých ho v druhom kole porazil Andrej Kiska, podali demisiu minister

školstva Dušan Čaplovič aj minister hospodárstva Tomáš Malatinský. Čaplovič odišiel po viacerých kauzách, ktoré nedokázal presvedčivo vysvetliť a po zmenách, ktoré nestihol presadiť. Novým ministrom sa stal Pellegrini, no len na štyri mesiace. Na poste predsedu parlamentu totiž koncom novembra nahradil Pavla Pašku, ktorý odstúpil kvôli kauze predraženého CT prístroja.

O štyri roky neskôr vládu znova zostavoval Smeru a Pellegrini sa stal podpredsedom vlády pre investície a informatizáciu. Ficovou stranou, ktorá bola po rokoch pretkaná množstvom káuz, však dva roky po voľbách otriasla vražda investigatívneho novinára Jána Kuciaka a Martiny Kušnírovej. Kuciak v poslednom článku, ktorý nestihol dokončiť, opísal, ako bola talianska mafia pôsobiaca na Slovensku priamo naviazaná na najvyššie špičky v Smere vrátane Ficovej hlavnej štátnej radkyne Márie Troškovej. Tlak verejnosti bol obrovský a Smer musel pristúpiť k rekonštrukcii vlády. Pre Fica to znamenalo porážku - na poste premiéra ho v polovici marca 2018 vystriedala jeho dvojka a pravá ruka Pellegrini.

Napätie medzi Ficom a Pellegrinim

Strane Smer a aj Ficovi zlomila vražda novinára väzy a lámať sa to začalo aj v Pellegrinim. Napätie medzi ním a Ficom bolo čoraz väčšie. Pellegrini zasiahol aj pri bývalom policajnom prezidentovi Tiborovi Gašparovi. Deň pred Ficovou demisiou totiž z postu ministra vnútra odstúpil Robert Kaliňák a nahradil ho nominant Smeru Tomáš Drucker.

Premiér Pellegrini o odvolaní Tibora Gašpara

Keďže sa mu nepodarilo Gašpara odvolať, z postu odstúpil po niečo vyše troch týždňoch 16. apríla 2018. Drucker vystriedal Pellegrini a Gašpara hneď na druhý deň odvolal. Drucker neskôr pri zakladaní svojej strany Dobrá voľba povedal, že na to, aby Gašpar ostal šéfom polície, tlačil Fico. Druckerova Dobrá voľba sa nakoniec zlúčila s Hlasom a do volieb idú spoločne.

Medzi Ficom a Pellegrinim to však práve v tom čase už riadne škripalo. Po vražde Kuciaka sa totiž ich názory na smerovanie Smeru začali diametrálne odlišovať. Jedným z príkladov škriepok medzi lídrami bolo, keď sa Fico vo videu na sociálnej sieti zastal Milana Mazureka a jeho výrokov na adresu Rómov, za čo exkotlebovca uznal Najvyšší súd vinným a ako prvý poslanec prišiel o mandát poslanca. Fico ho po rozsudku podporil, Mazurek vraj povedal len to, čo si myslí celý národ. Vtedajší premiér Pellegrini vyhlásil, že si bude musieť Fica zavolať a hovoriť s ním. „Človek, ktorý je zodpovedný za časť histórie Slovenska, nemôže povedať, že toto si myslí celý národ,“ povedal. Fica vtedy dokonca za reakciu vo videu NAKA obvinila.

Pellegrini sa aj napriek tomu rozhodol, že povedie Smer do volieb ako líder a jednotka kandidátky a pokúsi sa vybojovať čo najlepší výsledok. Strana trojnásobného premiéra skončila v opozícii. Voľby vyhral Igor Matovič a koalíciu vytvoril so stranami SaS a Za ľudí a s hnutím Sme rodina. Pellegriniho odchod bol voľbách jasný, aj keď ho oficiálne spolu so vznikom Hlasu oznámil až v júni 2020. Dovtedy sa v kuloároch špekulovalo o rôznych scenároch. Svoj odchod oznámil 10. júna 2020 v Banskej Bystrici. „Snažil som sa zakričať, že niečo nie je dobré,“ povedal pred vyše tromi rokmi.

Volebný výsledok bol pre neho signálom, že je čas na zmenu. „Neviem si predstaviť spoločnú budúcnosť v tandeme s Robertom Ficom. Sú to dva svety, ktoré sa nemôžu spojiť. Sú to dva svety - svet minulosti a svet budúcnosti,“ hovoril už vtedy Pellegrini. Neskôr sa to stalo mantrou Hlasu aj v kampani. Smer potreboval podľa neho po voľbách zmenu a Pellegrinimu prekážalo, že Fico nechcel tento sľub voličom dokončiť a zostal ticho.

Šéf Smeru vtedy pred novinármi utekal a reakcii sa vyhýbal. Neskôr zareagoval na sociálnej sieti a na svoju niekdajšiu pravú ruku mal evidentne ťažké srdce. Nezabudol Pellegrinimu pripomenúť, za

čo všetko mu má byť vďačný. Pellegrini sa rozhodol vyzbierať 10-tisíc podpisov a 11. septembra 2020 vznikol Hlas – sociálna demokracia. Koaličné strany na čele s hnutím OĽaNO dali Hlasu okamžite nálepku Smer 2, no už prvé prieskumy ukázali, že to bude v ďalších voľbách veľký hráč.

Smer je minulosť a Hlas budúcnosť

Voči Ficovi sa Pellegrini otvorene vymedzil už v októbri 2021. „Ťažko si viem predstaviť, že by som sa vrátil do vlády na čele s Robertom Ficom,“ vyhlásil vtedy v relácii televízie Markíza Na telo. Otvorený boj sa začal vo februári minulého roka, keď Pellegrini označil Fica za „politika minulosti“ a zopakoval, že si nevie predstaviť, že by s ním sedel v jednej vláde. Čo, samozrejme, nikdy neznamenalo, že s ním odmieta aj koalíciu.

Pellegrini k nahrávke medzi Kočnerom a Trnkom: Padni komu padni

Napredovanie, budúcnosť, pevné zakotvenie v zahraničných štruktúrach a jasná prozápadná orientácia boli Pellegriniho víziou už od začiatku a aj preto ako človek poučený z chýb sa rozhodol predstaviť svoj štýl politiky. „Ja by som chcel ponúknuť politiku, že dnes môžeme rozhodnúť o niečom, z čoho bude ťažiť Slovensko o 15 rokov, kedy ja už možno v politike nebudem,“ povedal Pellegrini v rozhovore pre Pravdu po predstavení kandidátky.

Kedysi tak rozmýšľal aj Fico. „Peter Pellegrini patrí do generácie politikov, ktorí majú dlhšiu politickú budúcnosť ako moja generácia. Je logické púšťať do pozícií politikov, ktorí sa môžu osvedčiť. Je pri Smere-SD od začiatku, prešiel rôznymi stupňami,“ povedal Fico v novembri 2014, keď Pašku nahradil Pellegrini.

Pellegrini odchádza zo Smeru

Pellegrini sa po odchode zo Smeru chopil príležitosti a profiloval sa ako „iný“ politik, ktorý nechce kričať, burcovať ľudí či zvolávať mimoriadne schôdze, čím jasne narážal na Smer. Po vražde novinára a mnohých kauzách síce došlo k rekonštrukcii, no na preferenciách Smeru sa to neodzrkadlilo a napriek všetkému sa držal s preferenciami okolo 20 percent držal na prvom mieste.

To sa založením Hlasu v septembri zmenilo. Prvé septembrové prieskumy namerali Hlasu takmer 19 percent, kým Smer padol na hranicu deviatich percent. Podpora Hlasu sa odvtedy držala sa na relatívne stabilných číslach až do februára 2023, kedy Smer zahájil predvolebný útok na voličov. Smer si napriek vyhláseniam o sesterskej strane či politicky najbližšom partnerovi neváhal do Pellegriniho kopnúť. Bývalého lídra Hlasu to stálo preferencie a voľby vyhral Smer.

Na oznámenie o jeho kandidatúre sa čakalo týždne

Napriek tomu, že sa chcel od Fica odlíšiť a nechcel s ním sedieť vo vláde, po voľbách sa ich cesty opäť zišli. Aj keď sa špekulovalo o možnej koalícii s Progresívnym Slovenskom, Pellegrini sa uprednostnil pred „veľkou neznámou a politickou neskúsenosťou“ istotu. Fico mu jeho dvojtvárnosť vyčítal aj počas kampane pred predčasnými voľbami. „On nevie, čo je – nevie, či je ľavičiar, či pravičiar,“ hovoril predseda Smeru na jeseň 2022 s tým, že nemá žiadne pevné názorové ukotvenie.

O nejednoznačnosti jeho názorov svedčila aj jeho prezidentská kampaň. Kým ešte pred dvoma rokmi označoval za svoju inšpiráciu ukrajinského prezidenta Volodymyra Zelenského, v závere kampane už hovoril, že treba počúvať aj to, čo hovorí ruský prezident Vladimir Putin. S oznámením svojej kandidatúry dlho váhal, spočiatku odmietal, že o niečom takom uvažuje.

O Pellegriniho možnej kandidatúre sa špekulovalo niekoľko mesiacov. Pred predčasnými voľbami o ničom takom neuvažoval, po voľbách hovoril, že „tu u nás v centrále nič nešumí“ a o niekoľko hodín už prešiel k slovám, že „prezidentskú kandidatúru zvažuje“. Stalo sa tak ešte začiatkom novembra. Niekoľko týždňov potom bola v éteri jediná veta – ešte som sa nerozhodol.

Po novoročnej omši a avizovaných „rozhodovacích sviatkoch“ začiatkom januára uviedol, že osobné rozhodnutie už prijal. Aj keď bol finálny verdikt pomerne jasný, ešte niekoľko dní ho tajil a vzal si dvojtýždňové voľno na premýšľanie a rozhovory s blízkymi. O niekoľko dní 19. januára oznámil, že bude kandidovať počas príhovoru v priestoroch Štátnej opery v Banskej Bystrici.

Napriek tomu, že s oznámením kandidatúry Pellegrini dlho otáľal, v prieskumoch jasne dominoval. Jeho najväčším vyzývateľom by bol bývalý šéf diplomacie Ivan Korčok, ktorý v prvom kole vyhral, no v druhom kole ho Pellegrini so ziskom viac ako 1,4 milióna hlasov dokázal aj vďaka mobilizácii koalíčných voličov a voličov Štefana Harabina vyhrať.

Prílepky a kauzy

S jeho osobou sa spája viacero kontroverzií a káuz. V parlamente ako poslanecký asistent pomáhal „prílepkami“ dostávať do zákonov zmeny, ktoré potrebovala vláda presadiť. V roku 2008 pomáhal pretlačiť zásadné zmeny pri vyvlastňovaní diaľničných pozemkov, ktoré prilepili k novému zákonu o cestnej premávke. Išlo o zmenu v rámci viacerých noviel zákonov, ktoré mali urýchliť výstavbu diaľnic a splniť sľub o prepojení Bratislavy a Košíc. Ústavný zákon neskôr rozhodol, že vyvlastňovací zákon je protiústavný.

V roku 2009 sa poslanec Pellegrini zviditeľnil návrhom zákona, ktorý by umožnil stavať ropovody cez chránené vodohospodárske územia. Cieľom bolo umožniť Rakúšanom prepojiť ropovod Družba s rafinériou vo Schwechate, čo by jej umožnilo diverzifikovať dodávky ropy z Ruska. Toto prepojenie by bolo najjednoduchšie viesť cez Žitný ostrov, kde sú jedinečné zásoby pitnej vody. Pellegriniho návrh čelil takému silnému spoločenskému tlaku, že ho nakoniec stiahol. Kritizované boli aj viaceré digitálne projekty, ktoré mal na starosti ako minister investícií.

Najväčšia kauza pochádza obdobia, kedy bol štátnym tajomníkom rezortu financií. Bývalý šéf finančnej správy František Imrecze a podnikateľ v oblasti informačných technológií Michal Suchoba vypovedali, že Pellegrini vraj dostal úplatok za pomoc pri zavádzaní virtuálnej registračnej pokladnice. Kuriérom bol podľa nich oligarcha Miroslav Výboh. Podľa Suchobu prevzal pre Pellegriniho 150-tisíc eur v hotovosti v krabici od šampanského Crystal a následne tlmočil odkaz „Pelle ďakuje“. Pellegrini priznal, že sa s Výbohom pozná, no jasne odmietol, že prijal úplatok. Polícia ho nikdy neobvinila.

„Peter Pellegrini bol prítomný na všetkých zasadnutiach Smeru, kde sa prijímali dôležité rozhodnutia. Nikdy však nič nepovedal, vždy iba súhlasil,“ hovoril o ňom neskôr Fico. Koncom roka 2019 takto prinútil Pellegriniho stiahnuť z parlamentu návrh stratifikácie nemocníc, ktorý sa Ficovi krátko pred voľbami nehodil, pretože by znamenal aj rušenie mnohých nemocničných oddelení. Pellegrini to akceptoval aj za cenu toho, že to znamenalo demisiu ministerky zdravotníctva Andrey Kalavskej.

Pôsobenie Pellegriniho vo funkcii premiéra priviedlo verejný záujem aj k jeho osobným pomerom. Pellegrini žije celé roky sám a v súvislosti s rodinou spomína vždy len svojich rodičov a sestru. Pri oznamovaní svojej kandidatúry v januári tohto roka v Banskej Bystrici k svojmu súkromiu zaujal len veľmi krátke stanovisko, že ak sa stane prezidentom, nebude ho sprevádzať prvá dáma ani žiadna iná osoba. Problém mal s vysvetľovaním jeho majetkov – bytu v Zuckermanteli, využívanie auta jeho sestry a neskôr vyšlo najavo aj to, že užíva súkromné lietadlo a dom vo Vrakuni, ktoré sú napísané na

poslanca Hlasu Petra Náhlíka. Podozrenie, že Pellegrini v skutočnosti využíva len nastrčené osoby, sa objavilo aj v súvislosti s financovaním jeho prezidentskej kampane.

AUTOR: Adriána Belej Majerčínová

[ZDROJ](#)